

M. Reisz, af Tilhørerne Læge, Dr. E. Hornemann og Overlæge ved Kommunehospitalet, Dr. V. Holmer. Graden meddelt den 17. Juli 1877.

VII. Akademiske Højtideligheder.

Reformationsfesten blev højtideligholdt Torsdagen den 16. Novbr. 1876. Talen holdtes af Professor i kirurgisk Klinik, Overlæge ved det kgl. Frederiks Hospital, M. H. Saxtorph. Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af samme: „Sex Forelæsninger, Brudstykke af en klinisk Kirurgi for studerende“. 47 S. 4to, Festen i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag fejredes Onsdagen den 11. April 1877. Universitetets Rektor, Professor i Fysiologi, Dr. med. P. L. Panum holdt Talen*). Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af samme: „Bidrag til Kundskab om Misfostrenes fysiologiske Betydning.“ Foruden Indholdsangivelse og Forklaring af Afbildningerne 94 S. 4to.

VIII. Universitetets videnskabelige Samlinger og Anstalter.

De fra Samlingsbestyrerne modtagne Beretninger meddeles her. For de Samlingers Vedkommende, for hvilke ingen Beretning foreligger, har intet været at meddele af særlig Betydning.

1. Universitetsbibliotheket. 1876.

(Professor Thorsen.)

I afvigte Aar er det lykkedes at tilendebringe, efter fleraarige Bestræbelser, et Arbejde for Bibliotheket, som længe har været ønsket, nemlig Udgivelsen af det Arna Magnæanske Runehaandskrift, der er ene staaende, og indeholder (fra 13. Aarhundrede) den gamle danske skaanske Provinslov, tillige med flere mindre Lovstykker, Kongerækker o. s. v. Vi kunne saaledes nu glæde os over, at det er fuldstændig sikret og kan paa let Maade gjøre sin Nytte paa flere Omraader. Det store extraordinære Arbejde med Affattelsen af den nye almindelige Katalog over Bibliotheket er skredet frem efter Bestemmelsen med jævn stadig Kraft, og Beretning derom er, efter hvad der er forlangt, afgivet til Ministeriet. Det skal her kun bemærkes, at, efter at den rige danske juridiske Samling er tilendebragt, er Afdelingen for Danmarks Historie og Topografi taget for, og strax baade med Folianter og Oktaver. Det er mulig ikke blevet omtalt før, men det bør dog nævnes, at en Bestanddel af Arbejdet er, at der anvendes Omhu med Hensyn til Bøgers og Skrifters, de størstes som de mindstes, ydre Tilstand; der sørges for at alt bringes i den Stand, som nu er den normale ved alt, hvad der kommer til. Det er af Vigtighed, at det bestandig uden paa kan ses sikkert, hvad Indholdet er, at ikke flere uvedkommende Ting ere indbundne eller indhæftede sammen, at Klædebonnet omkring dog er saadant, at det sikrer Gjenstanden, der er i. Det skal ogsaa have sin Tid i flere Henseender, uden at dette dog nærmere kan beskrives i det enkelte.

Det forløbne Aar medførte en Begivenhed, som havde Betydning for Bi-

*) Trykt i Illustr. Tid. f. den 22. April 1877.

bliotheker i det hele. Man bestemte nemlig i England at ville holde et Møde af Bibliothekarere fra alle Lande, i London. Ogsaa hertil kom der i i Sommer Indbydelse, men det var ikke muligt at modtage denne paa den Maade, at personlig Nærværelse kunde finde Sted (hvilket man helst ønskede), dels fordi Tiden dertil faldt uden for Ferien her, dels paa Grund af Bekostningen, som jo ikke vilde have været saa ubetydelig. Det var Skade, da det kunde have været lærerigt og vigtigt. Der var imidlertid truffet den Foranstaltning, at man kunde indmelde sig som Medlem, i Forbindelse med en Indbetaling, og derved erholde Adgang til at faa tilstillet, hvad der udgaves. Man var i London paa Mødet glad ved Indmeldelse herfra, da det bidrog til at gjøre det saa meget mere „internationalt“. Nu er „transactions and proceedings of the Conference of Librarians held in London, 1877“, omtrent færdig fra Pressen, men sammes Ankomst hertil har ikke kunnet oppebies. — Endnu skal kun her anføres, at en svensk literær Mand Hekstenius, som var her for nogle Aar siden, og ogsaa besøgte andre store Bibliotheker omkring i Landene, har udgivet Meddelelser om denne Iagttagelses Rejse. Hans Beretning om vort Bibliotek er i det hele god og tilfredsstillende, og slutter med en Ytring om dets „ganska“ storartede Virksomhed.

I Forbindelse hermed maa det bemærkes, at Bibliotheket i Oktbr. 1876 af Brygger C. Jacobsen jun. har modtaget som Gave en Afstøbning i Gips af Scipios Sarkofag i Vatikanet. Den er blevet opstillet paa Trappeafsatsen ved Opgangen til det store Bibliotheksavditorium.

2. Den botaniske Have 1876—77.

(Professor Didrichsen).

A. Den ældre botaniske Have.

blev afleveret i April 1877, efter at en Del større Træer efter vedkommendes Ønske vare bortskaffede.

B. Den nye botaniske Have.

Kvarteret for de medicinske Planter blev vintergravet og forhejet c. 3 Tommer i sin hele Udstrækning, da det paa flere Steder var sunket betydelig, navnlig paa den Del, der ligger paa den opfyldte Stadsgrav. Jorden, der benyttedes hertil, toges af den, der var tilovers mellem Museumsbygningen og Gaden. Kvarteret for de danske Planter ligesom ogsaa Mosepartiet bleve vintergravede og det sidst nævnte, der ligeledes var sunket, blev paafyldt ca. 6 Tommer Jord. Halvdelen saa vel af det et- som toaarige Kvarter blev reolet. Grupperne til de fleraarige Planter bleve til Dels vintergravede. I Søen er der ved at nedramme Pæle og flette Grene derimellem dannet en Banket, hvorpaa de Planter, der skulle voxede ved Bredden, blive anbragte. Til Planterne i Mosen og ved Bredden er der anskaffet 100 nye Porcellænsplader. Alle Gangene i Haven ere eftergrusede. Anlægget omkring Museumsbygningen lykkedes det, paa Grund af det tørre og kolde Foraar, der holdt Vegetationen tilbage, at faa fuldført saa tidlig, at Beplantningen og Tilsaanningen af de omliggende Græsplæner var tilendebragt før Pinsen. Der er til dette Anlæg i det hele forbrugt $846\frac{3}{4}$ Arbejdsdage. Ved Funderingen anvendtes Sten dels fra den gamle Have, dels saadanne, som ved Vintergravningen i betydelig Mængde fandtes i Jorden. Af Kalkgrus fandtes, efter at Museumsbygningen var fuldført, saa meget, at kun lidet behøvede at kjøbes. De herved

nødvendige Planter toges fra Busketterne, hvor de kunde undværes. Ved at Museumsbygningen blev lagt 20 Alen længere ind i Haven end tidligere paatænkt, blev det nødvendigt at ændre en Del paa den foran liggende Plæne, og Busketterne paa og ved denne. Saaledes er Gruppen for Philadelfus og Deutzia lagte ved Nord-siden af Bygningen, medens Grupperne for de fleraarige Planter (Labiatae og Asperifoliae) ere flyttede til Siderne og fordelte saa nær deres tidligere Plads som muligt, hvorved de ville være lette at finde, uden at Kortet over Haven behøver at ændres. I Busketterne i Almindelighed fortsættes i dette Efteraar med at borttage de overflødige, mellemlantede Træer og Buske, da de ere voxede saa stærkt til, at de mange Steder trykke hinanden, og ved dette Arbejde, der vil vedvare, saa længe Vejret tillader det, bliver en Del Omplantning nødvendig. I Væxthusene er, foruden de sædvanlig forekommende Arbejder, et større Antal af de i Ballier dyrkede Planter omplantet, navnlig 28 i Palmehuset og 5 andetsteds, hvortil fordredes 17 nye Ballier. Fire forskellige Phoenix have blomstret; de vare alle Hanplanter. I Akvariet have Nelumbium luteum og speciosum blomstret godt i Sommer. Cycas circinalis ♀ har man forsøgt at befrugte med Cycas sphaerica; men da Modenheden endnu ikke er indtraadt, er det usikkert, om den vil give spiredygtige Frø. Ceratozamia brevifrons, robusta og en af de unge Cycadee-bastarder love at give Frø.

Foruden de sædvanlige Vedligeholdelses Arbejder med Bygningerne er der i Palmehuset lagt en ny Zinkrende under den nederste Jærning, da Dryppet fra denne var meget generende, idet der ikke kunde staa nogen Plante derunder. En Ledning med 3 Opstandere og Haner til Sprøjtning i Palmehuset er lagt, til Dels af Rør fra den gamle Have. Et Bed af Beton til Alpeplanterne for Sommeren er opmuret paa Varmebedspladsen. Gulvet i Værelset bag Forsøgshuset, der var aldeles ødelagt af Svamp, blev optaget, Jorden udgravet og et nyt Gulv af Beton lagt i Stedet. I Palmehuset revnede i den forløbne Vinter flere Rør. For om muligt at forhindre lignende Tilfælde, blev en Længde 4 Tommers Rør borttaget i hver af de øverste 6 Ledninger i den ydre Kreds og erstattet med $1/2''$ Rør og en Aftapningshane sættes paa hver Ledning, saaledes at Vandet nu kan tappes af Rørene, førend Dampen sættes paa. Dampprøret mellem F og G, der før laa under Loftet, blev nedtaget og lagt i Linie med de øvrige Rør i disse Huse, en anden Hane blev sat paa og selve Dampprøret langs med Bagvæggen rettet, saa at Dampen nu gaar langt lettere og roligere. Dampumpen har i Aar atter faaet en Hovedreparation. I Sommerens Løb ere alle Pakninger gennemgaaede, og ved en meget stor Del er der anvendt Bly, som viste sig hensigtsmæssigere end Pap.

I Aarets Løb er der til Forelæsninger, Øvelser og Examina afgivet 368 Portioner afskaarne Planter, nogle og tredive til Skoler og 24 Portioner til Manu-duktører. Af Planter er der afgivet 550 Stkr. og 78 Arter Stiklinger til 24 forskellige Gartnere og Haveejere, deriblandt botanisk Have i Lund, Landbohøjskolen i Alnarp, Dr. Baker i Kew, Mantzius' Højskole i Birkerød, Gartnerne van Geert i Gent, Olsen paa Gisselfeldt, Jakobsen paa Hæsede m. fl. Af Frø afgaves der 4314 Portioner til 53 botaniske Haver og 9 forskellige Personer, samt en Del til videnskabelige Forsøg.

Af større og mere interessante Foræringer maa nævnes en Samling Orchideer, i nogle og tyve Arter i mange Exemplarer fra Caracas, foræret af Hr. cand. pharm. Carl Riise, en stor Thrimax elegans fra Gartner Petersen paa Ourupgaard;

hjembragt fra Kap og Mauritius ved Kaptejn Andrea: 2 *Encephalartos caffer*, 2 *Testudinaria elephantipes*, 2 *Cocos nucifera* m. fl. mindre Planter; fra van Geert i Gent 6 Cycadeer (byttede for andre), ligesom ogsaa levende Planter og Frø fra de botaniske Haver i Mauritius (ved Grosserer Puggaard) og Lund, Landbohøjskolen i Alnarp, Gartner Ulriksen, Dr. Baker, Baron Eggers, Kaptejn Bache, Gartner Henrichsen, Stud. pharmi. Jensen, Forpagter Hofmann-Bang, Prof. Lange, Gartner J. J. Hansen, Vedbygaard, Gartner Jakobsen, Hæsedø, Apotheker Lotze, Møller i Nyboder, Kand. Nordsted i Lund, Gartner Koch, Grev Moltke, Nørager, Gartner Olsens Enke, Olsen paa Gisselfeldt, Olsen paa Kokkedal, Pastor Rasmussen, Justitsraad Riise, Slotsgartner Rothe, Kand. Schultz m. fl.

Af Frø modtoges 236 Portioner fra 38 botaniske Haver og 14 Private, navnlig Prof. Lange, Gartner Jensen i Ny Holland, cand. pharm. Carl Riise, Kaptejn Andrea, Hr. C. Kramer, Sekretær Friis, Adjunkt Grønlund, Kaptajn Hænchel, Baron Müller i Ny Holland, Gartner Olsen paa Gisselfeldt, Justitsraad Riise, Grosserer Steineke, Hofjægermester Benzon og Hr. P. M. Simoni fra Yokohama. Der udsaaedes 1274 Arter under ubestemt Nummer, foruden hvad der saaedes under det bestemte Navn.

I Foraaret afgik Medhjælperne Nagel, Retz, Meldola og Carl Hansen og der blev antaget som tredje Medhjælper Christensen, som 4de A. Hansen, 5te Bonfils og som 6te Bruun, men denne forlader Haven igjen. Ved Døden afgik en af Havens dygtige Arbejdere, Hans Pedersen; han havde været i Haven fra 1874.

Kand. Traustedt er der blevet givet Lejlighed til at anstille Undersøgelser med Hensyn til visse Livsforhold hos Anodonternes Yngel. Der blev i denne Henseende fra Haven leveret ham et Hyttefad, som blev udlagt i Parken, og han erholdt til Brug Havens Baad og Mandskab.

Forsøgskvarteret har været stærkt benyttet. Dr. Warming har haft til Brug omtrent $\frac{1}{10}$, Bibliothekar Kjærskou omtrent $\frac{2}{10}$, cand. mag., Assistent Samsøe-Lund omtrent $\frac{4}{10}$. De to sidst nævnte Herrer have især anstillet Forsøg med Hensyn til Kaalarter og disses Ændringer, den sidste tillige for at skaffe Materiale til Veje for Studiet af Græssenes og Bælgplanternes Kamp for Tilværelsen, særlig saaledes, som denne viser sig paa Græsgangene. Han har end videre søgt ved Udsæd i Friland at bestemme en større Mængde Frøprøvers Springsevne. Desuden har Hr. Kjærskou og Hr. Samsøe-Lund haft Tilladelse til at benytte passende Pladser inde i Busketterne foruden tre større Bede, der særlig til dette Brug vare anlagte i Græsplænerne. Ved de Drøftelser, der gik forud for og sammen med disse Lokaliteters Benyttelse, er det blevet godtgjort, at Forsøgskvarteret ikke blot er for lille men ogsaa ikke ganske heldigt i sit Anlæg. Af Arbejdskraft er der til Hjælp ved Forsøgene afgivet fra Haven ca. 107 $\frac{1}{4}$ Arbejdsdage. Adgangskort til Væxthusene paa Tider, hvor disse ikke ere aabne for Publikum, ere udstedte til 18 Personer og 4 Manuduktører. Til Skoler er der ikke udstedt Kort, men der er meddelt Adgangstilladelse til de faa, der have anmodet derom. Betalingskort ere udstedte til 2 Familier og 4 enkelte Personer. Af Adgangskort er der i alt uddelt 169, nemlig til medicinske studerende 53, til farmaceutiske 75, til polytekniske 9 og til andre 32.

C. Samlingerne.

Flytningen af Indholdet i den gamle botaniske Haves Museum og Bibliothek

fandt Sted i Vinterens Løb, uden at noget som helst Uheld indtraf, og den nye Bygnings Tørhedstilstand har vist sig at være saaledes, at hidtil intet har lidt Skade. Ved Flytningen deltog Hr. Konsul Krebs godhedsfuldt i Indpakningen af Samlingerne i Spiritus. Flytningsomkostningerne naaede langt fra den dertil bestemte Sum, og Overskuddet i Forbindelse med en Sum, der indkom for bortsolgt Inventar anvendtes i Følge ministeriel Tilladelse til Museets bedste, saaledes at der derved erholdtes et ikke tidligere paaregnet større Skab til en Samling af navnlig danske Frø og Frugter, ligesom ogsaa 18 gamle Skabe bleve sambyggede og ensartet udstyrede og malede, og fylde nu et helt Værelse, der kan tjene som et Exempel paa, hvorledes de øvrige Samlinger tænkes udstyrede, naar de Summer, angaaende hvilke der er andraget, maatte blive bevilgede.

a. Herbarierne. Disse forøgedes med: 1) brasilianske og asiatiske, navnlig japanesiske Planter (228 specim.) fra herb. hort. bot. Petropol; 2) Planter fra Costa Rica (21 Arter) samlede og skjænkede af Dr. Polachowsky; 3) amerikanske Lichener (8 Arter) samlede af H. Willey, skjænkede af Pastor Deichmann-Branth; 4) islandske fanerogame og kryptogame Planter (284 specim.), samlede og skjænkede af Hr. Adjunkt Grønlund. Foruden det Arbejde, der har fundet Sted paa Grund af Indflytning og Omflytning er en stor Del af Herbariets Axgræs gennemgaaet og bestemt. Af Liebmanns mexikanske Samling er Familien Marcgraviaceæ udtaget og udlaant til Prof. Wittmack.

b. Samlingerne af tørre eller i Spiritus opbevarede Plantedele. Den tørre Samling er blevet forøget med: 1) 3 Vedprøver fra Island, skjænkede af Adjunkt Grønlund; 2) nogle Frø fra Caracas, skjænkede af cand. pharm. Riise; 3) en Vedprøve fra New-York, skjænket af Kapt. Thomsen; 4) nogle Frugter og en Bregnestamme fra St. Thomas, samlede og skjænkede af Baron Eggert; 5) Frugter og Frø af Kulturplanter og danske Planter (255 Arter eller Former), skjænkede af Hr. Møller-Holst; 6) jyske Frugter og Frø (84 Arter), samlede og skjænkede af Prof. Lange; 7) Sjællandske Frugter og Frø (omtrent 200 Arter) samlede og skjænkede af Dr. Warming. — Spiritussamlingen er forøget med 2 Glas med islandske Svampe, samlede og skjænkede af Adjunkt Grønlund, og ca. 450 Glas med morfologiske Præparater, Frugter m. m., indsamlede af Dr. Warming, botanisk Gartner Friederichsen, Undergartner Bremer og Bibliothekar Kjærskou.

c. Bibliotheket har modtaget Fortsættelser af hidtil holdte Tidsskrifter og af 10 tidligere modtagne Værker, ligesom 37 nye Værker, hvoraf 15 ere Gaver fra Hs. Maj. Kongens Civilliste, det kgl. bayerske „Akademie der Wissenschaften“, „det kgl. danske Videnskabernes Selskab“, „Selskabet til Havedyrkningens Fremme“ og Universitetsbibliothet, samt fra d'Hrr. Berggren, Pastor Deichmann-Branth, Prof. Didrichsen, stud. med. Gram, Adjunkt Grønlund, Kand. E. C. Hansen, Konsul Krebs og Professor Regel.

3. Det zoologiske Museum. 1876.

Første Afdeling.
(Professor Reinhardt)

Ordningsarbejderne og Opstillingen. Efter at i Løbet af de sidste Aar en betydelig Del af Fuglesamlingen er blevet katalogiseret, og der tillige lidt efter lidt er blevet forfærdiget et større Antal med Glaslaag forsynede Konserva-

tionskasser, er i det nu forløbne Aar det hele Forraad af Skind henhørende til Ordenen Volucres og alle Sangfuglene (oscines), for saa vidt de allerede ere katalogiserede, blevet ordnet, og Skindene fordelt i Skufferne under de Opstillings-skabe, i hvilke de udstoppede Exemplarer af de samme systematiske Afdelinger findes opstillede. Skufferne ere dernæst forsynede med Etiketter, der angive hver enkelt's Indhold, og det hele meget betydelige Forraad er saaledes nu forholdsvis let tilgængeligt og overskueligt, og dog forhaabentlig tilstrækkelig beskyttet mod Beskadigelse af Insekter og Støv.

Udarbejdelsen af den specielle systematiske Katalog over den almindelige Fuglesamling er blevet fortsat. Katalogen over Sangfugle-Afdelingen Cichlomorphæ novempennata er blevet fuldført; end videre er Afdelingen *C. latirostres* blevet katalogiseret, og der er blevet begyndt paa Katalogen over Afdelingen Coliomorphæ, af hvis mange Familier dog kun to *Corvinæ* og *Garrulinæ* ere blevne færdige; de oven nævnte Grupper ere i Museet repræsenterede ved 493 Specimina, henhørende til 184 Arter. Fremdeles er det hele betydelige Antal Fugle, med hvilket Afdelingen er blevet forøget i Aarets Løb, blevet kritisk bestemt, etiketteret og indført i Katalogerne.

Endelig er der i alle de under Afdelingen henhørende Dyreklasser blevet præpareret og opstillet en Del enten nyt erhvervede eller hidtil magazinerede Gjenstande, som neden staaende Oversigt viser:

1. Den almindelige Pattedyrsamling: 12 udstoppede Pattedyr og 3 opstillede i Spiritus, henhørende til i alt 14 Arter, blandt hvilke den afvigende *Oxiform Anoa depressicornis* fra Celebes og den til *Desmerdyrene* henhørende *Fossa daubentonii* fra Madagaskar maaske fortjene at fremhæves som særlig vigtige Forøgelser. Fremdeles de smukt præparerede Skeletter af en *Mandril* (*Cynocephalus mormon*) og af *Orycteropus æthiopicus*, den eneste af de forskjellige *Edentat-Typer*, som hidtil savnedes i Museet. Endelig 32 Hovedskaller af 23 forskellige Arter.

2. Den almindelige Fuglesamling: 49 St. til lige saa mange Arter henhørende udstoppede Fugle, af hvilke navnlig udhæves den saa yderst sjældne, for faa Aar siden paa Fiji-Øerne opdagede *Lamprolia victoriae*, *Heterolocha gouldii* ♂ (♀ opstilledes i 1875), *Mitua tomentosa*, *Mycteria australis* og *Leptoptilus dubius*; ved Erhvervelsen af de to sidst nævnte ere nu alle de bekjendte Storkearter repræsenterede i Museet alene med Undtagelse af den japanske Art. End videre ere Fugleskeletterne blevne forøgede med to værdifulde Stykker, *Sarcoramphus papa* og *Bucorvus abyssinicus*, endelig er der desuden opstillet 8 Fuglekranier af lige saa mange Arter.

3. Krybdyr- og Paddesamlingen: 80 i Spiritus opstillede, til 55 Arter henhørende Specimina, blandt hvilke som særdeles vigtige nævnes de to store, mærkværdige, paa Galapagos Øerne hjemmehørende *Firben Amblyrhynchus cristatus* (det eneste Havfirben, man kjender) og *Conolophus subcristatus*, samt *Siren lacertina*, tre vigtige Typer, som det trods mange Bestræbelser ikke tidligere havde været muligt at skaffe.

4. Afdelingens særlige dansk faunistiske Samling: Fostre af et Par af vore Flaggermus-Arter opstillede i Spiritus, og 12 udstoppede Fugle, blandt hvilke jeg skal nævne en *Lestris pomarinus* fra Kysten af Sjælland, hvor den, som bekjendt, kun sjælden træffes, og en *Motacilla yarrellii* fra Viborg Egnen, saa vidt

mig bekjendt det første Exemplar, som siden Brännichs Tid er blevet skudt her i Landet.

Tilvæksten har ogsaa i 1876 været betydelig, som det vil ses af neden staaende Oversigt, i hvilken kun mindre vigtige Forøgelse er forbigaaede. Den skyldes aldeles overvejende Gaver fra forskjellige Velyndere, som det er lykkedes at vinde for Afdelingen.

I. Gaver: 1) Fra Hr. A. de Roepstorff, assist. Superintendent ved de engelske Etablissementer paa Andaman- og Nicobarøerne, 123 Fugleskind, repræsenterende 65 Arter. Skindene ere des værre til Dels mindre godt aftrukne, men det større Flertal er dog meget brugeligt, og, som bekjendt, ere disse to Øgrubbers Fugle yderst vanskelige at erholde. Allerede i 1875 modtog Afdelingen en betydelig Gave af andamanske Fugleskind fra Hr. Roepstorff; lægges disse til de i Aar modtagne, besidder Museet nu omtrent henved tre Fjerdedele af de nævnte Øgrubbers Fugle, og er i denne Retning vist nok rigere end noget andet Museum uden for England. 2) Fra Hr. Lieutenant F. Irminger i China 95 aldeles fortrinlig præparerede Fugleskind, henhørende til 60 Arter; de fleste ere fra Omegnen af Byerne Foochow og Amoy, fra hvilke Lokalteter han tidligere ikke havde sendt noget; et ringere Antal er fra Øen Gutzlaff i Munden af Jangtsekiangfloden. Den overvejende Del af Arterne ere nye for Samlingen, og den hele Sending maa siges at være en Gave af meget betydelig Interesse og Værd for Museet. 3) Fra Hr. J. Wroblewsky: Skind og Skelet af *Orycteropus aethiopicus* og af *Manis temminckii*, 31 Fugleskind, hvoriblandt flere særdeles interessante og nye for Samlingen, saasom Hunnen til *Astrapia gularis*, *Chrysöna viridis*, endelig et raat tilberedt Skelet af den store Paradisfugl, *Paradisea apoda*. 4) Hr. Kjøbmand C. Bock i Grimsby har skjænket 14 Fugleskind fra Fijieerne (hvoriblandt *Lamprolia victoria* og *Chrysöna victor*) henhørende til 9 Arter, og fremdeles 51 St. (30 Arter) Krybdyr og Padder i Spiritus. 5) Fra Hr. Militærlæge Købke paa Sumatra er modtaget 3 Pattedyrskeletter, 12 Fugleskind og 20 Krybdyr i Spiritus, alt samlet ved Stationen Rau paa den nævnte Ø. 6) Fra Hr. Konsul Philipsen i Batavia 6 Flaggermus og 10 Krybdyr i Spiritus, blandt hvilke sidste særlig bør fremhæves to meget store og fortrinlige Exemplarer af den mærkværdige Slange *Achrochordus javanicus*. 7) Fra Hs. Exc. Udenrigsminister Rosenørn-Lehn: 5 interessante Krybdyr i Spiritus fra Øen Haïti. 8) Fra Prof. A. Agassiz i Cambridge (Un. St.) en særdeles værdifuld Samling af 72 St. (35 Arter) vel konserverede Krybdyr fra forskjellige Egne i Amerika. 9) Fra den zoologiske Haves Bestyrelse 7 Pattedyr og 5 Fugle, døde i Haven, til Dels dog kun anvendelige til Skelettering. 10) Fra forskellige Givere 16 frisk skudte danske Fugle, som alle ere bleve indlemmede i den danske Fuglesamling, enten som Skind eller udstoppe. 11) Fra Afdelingens Bestyrer et stort og godt Exemplar i Spiritus af det mærkelige Havfirben fra Galapagos-Øerne, *Amblyrhynchus cristatus*.

II. Erhvervet ved Bytning og Kjøb. a. Pattedyr: Et Skind af det centralamerikanske Dovendyr, *Cholopus hoffmanni*, tilbyttet fra Museet i Berlin. En lille Flaggermus (*Nyctinomus* sp.) fra Isle de France i Spiritus, kjøbt. Et raat tilberedt, aldeles fuldstændigt Skelet af *Rhinoceros keitloa*, kjøbt; dette Stykke udfylder et meget væsentligt Savn og er det første og eneste Skelet af et afrikansk Næsehorn, som i de henved 30 Aar, i hvilke jeg har været Museumsbestyrer, er blevet Museet tilbuddet, uagtet jeg jævnlig har søgt at skaffe et saadant. b. Fugle:

To Skind af de sjældne Hokokhøns, *Mitua tomentosa* og *Crax sclateri*, tilbyttede fra Museet i Wien. Et smukt Skind af den nyguineiske Ravn, *Gymnocorvus senex*, og 16 St. (14 sp.) forskellige Fugleskind, udsøgte og meget billig købte af den afdøde Naturaliehandler Salmíns efterladte Forraad. c. Krybdyr og Padder: To Exemplarer af de sjældne og mærkelige Kamæleonarter, *Chamæleo montium* og *Ch. spectrum* fra Vestafrika, begge tilbyttede fra Museet i Berlin. 24 St. (16 sp.) sjældne, væsentligst indiske Krybdyr, tilbyttede fra Museet i Wien. Et Skind af Alligator *palpebrosus*, købt af Museet i Stuttgart. d. Palæontologica: 10 smukke Gipsafstøbninger af Pattedyrlevninger fra de franske Tertiærdannelser, tilbyttede fra Museet i Paris.

Eftersyn og Konservasjon. Baade den udstillede Samling af udstopede Pattedyr og Fugle, og de flere tusinde i Skuffer og Kasser opbevarede Skind have i Løbet af Foraaret og Forsommeren været nøje, for største Delen stykkevis, eftersete, dels af mig selv, dels af Konservatoren; Eftersynet har kun vist meget faa Tilfælde af Insektangreb, paa hvilke der da saa godt som muligt har været raadet Bod ved omhyggelig Rensning af de angrebne Skind. Fremdeles have Afdelingens i Spiritus opbevarede Samlinger været stykkevis eftergaaede; Spiritus'en er i alle Tilfælde, i hvilke den havde en brun Farve og syntes at have tabt i Styrke, blevet graderet og, hvis det var fornødent, ombyttet med frisk; fremdeles er der over alt paagydt Spiritus for at erstatte, hvad der var gaaet tabt ved Fordampning. De i min forrige Beretning omtalte Forsøg med at benytte Salicyl-Opløsning i Stedet for Spiritus ere blevne fortsatte, men have ikke givet et saadant Resultat, at jeg tør anse det for raadeligt at benytte denne Konservationsvædske til første Afdelings Samlinger, selv om den muligvis kan være anvendelig til Opbevaring af lavere Dyr.

Afdelingen har i det forløbne Aar paa de offentlige Dage været besøgt af henved 58,000 Personer. Uden for de offentlige Timer har den været meget stærkt benyttet af mange forskellige Slags studerende (Naturhistorikere, Medicinere, Polyteknikere, Skolelærere med Elever, Seminarister og nogle Kunstnere). Der har i alt været udstedt 79 Studiekort, 23 i det første og 56 i det andet Halvaar. De studerende ere, som sædvanlig, blevne opfordrede til ved deres Studier at søge Vejledning og Underretning hos Afdelingens Bestyrer, og mange have jævnlig gjort Brug af dette Tilbud. Af fremmede Naturforskere har den allerede i forrige Beretning omtalte svenske Zoolog, Docent Leche, ogsaa i Begyndelsen af Aaret 1876 nogle Gange besøgt Kjøbenhavn for at afslutte sine Undersøgelser, og Professor Peters i Berlin har efter Ønske faaet tilsendt til Undersøgelse og atter tilbagesendt nogle Flaggermus i Anledning af et stort Værk over disse Dyr, som han har under Arbejde. Endelig har en af Direktørerne for Wiener-Museet, den bekjendte Dr. Hochstetter, opholdt sig nogle Dage her i Byen og benyttet dette Ophold til at gjøre sig bekjendt med den i det her værende Museum anvendte Opstillingsmaade, med Modellerne af de her anvendte Skabe etc. for at benytte de saaledes gjorte Erfaringer ved Montering af det ny Museum, der bygges i Wien.

Anden Afdeling.
(Etatsraad Steenstrup).

Fiskeklassen: Ordningsarbejderne ere i Aarets Løb fremmede ved Dr. Lützens Revision af den store Familie eller Familiegruppe: de Panserkindede eller Ulkefiskene (Cataphracti: Cottoideæ, Triglidæ) samt den lille Fjæsingsgruppe (Trachinoidei). Det vil ses af neden staaende Oversigt, hvor stort et Bidrag hver enkelt af de nu forenede Samlinger have ydet til disse 2 Familiers nærværende Repræsentation i Museet, der omfatter 108 Arter, repræsenterede i 646 Exemplarer:

Opstillede i Cylinderglas:	88 Arter i 264 Exempl.	} Fra Universitets Museet 78 Arter, 272 Exempl. } Fra det kgl. naturh. Museum 54 Arter, 285 Exempl. } Universitetets fysiolog. Museum 27 Arter, 46 Exempl. } Galathea-Samlingen 19 Arter, 42 Exempl.
— - Supplementglas:	50 — - 139 —	
— - Rørglas (Smaaformer, Unger):	25 — - 47 —	
Skeletter	8 — - 13 —	

Det hele undersøgte Antal af Exemplarer af disse Familier var c. 1050.

En slig Revision er selvfølgelig ikke indskrænket til Arternes Bestemmelse, men omfatter en hel Omordning, Omstilling og ny Etikettering, Udarbejdelsen af en detailleret Fortegnelse, Doubletternes Udsondring o. s. v. Desuden blive de i Aarets Løb tilkomne nye Forøgelser af de allerede tidligere reviderede Familier opstillede, optagne i Fortegnelsen og overhovedet indlemmede i Samlingen. Af de andre, endnu ikke reviderede, Familier, blive kun enkelte, særlig udmærkede Forøgelser strax opstillede i Samlingen; Resten magasineres og maa oppebie, at Raden kommer til vedkommende Familie at blive fremdraget til museumsmæssig Bearbejdelse. Foruden de oven nævnte 108 omstillede Ulke- og Fjæsingsformer er der i Aarets Løb indordnet i de tidligere reviderede Familier eller overhovedet opstillet i Cylinderglas c. 50 Arter. At Revisionen af Fiskesamlingen dog ikke i dette Aar er fremmet med fuldt saa stort et Antal Arter som i nogle af de foregaaende Aar (i hvilke det gennemsnitlig udgjorde c. 200 Arter om Aaret), har en flerdobbelt Grund. Den store Forøgelse med nyt Materiale, for hvilken der i det følgende vil blive gjort Rede, har berøvet Revisionsarbejdet megen Tid, som ellers vilde kommet det til gode; det samme gjælder om andre tidsrøvende Arbejder, som ere krævede af Assistenten og have fremkaldt længere Afbrydelser i Revisionen (f. Ex. ved Ormesamlingens Benyttelse til videnskabelig Bearbejdelse, saa vel før, som efter, at denne havde fundet Sted). Dernæst maa det erindres, at Ulkegruppen tæller en Del Repræsentanter i den nordiske Fauna, hvilket netop gav Anledning til, at den valgtes til at revideres i 1876, da det (som nærmere udviklet i Aarsberetningen for 1875*) maatte anses for rigtigt at fremme Revisionen af de nordiske Fiske (Grønlands, Islands, Færøernes og Danmarks) uden for Ordenen, d. v. s. uden Hensyn til den Rækkefølge, hvori Touren ellers vilde komme til dem, efterhaanden som den ene Familie efter den anden kom under Behandling. Adskillige af disse Arter have naturligvis foreligget i et større Antal Exemplarer, hvilket

*) Univ. Aarb. 1875—76 S. 163 ff.

det alligevel har været nødvendigt at underkaste en nøjagtig Undersøgelse, et efter det andet. Der er her nemlig altid adskillige vanskelige kritiske Spørgsmaal, hvis Afgjørelse kræver megen Tid, megen Benyttelse af Literaturen o. s. v.; og skal en særlig faunistisk Artsrepræsentation svare til Hensigten, er det nødvendigt at gaa saa dybt til Bunds i disse Spørgsmaal, som muligt, og at vælge de Individuer, der opstilles og opbevares, med mange særlige Hensyn for Øje o. s. v., hvilket altsammen maa bevirke, at Revisionen af de Familier, i hvilke den nordiske Fauna er stærkere repræsenteret, vil forholdsvis kræve meget mere Tid, end af de Familier, hvis Arter ere udelukkende exotiske. Materialets Magerhed vil jo der i mange Tilfælde alligevel kun tilstede en approximativ eller provisorisk Artsudredelse, og Bestræbelsen efter at naa det absolut rigtige maa derfor ikke sjælden underordne sig en fornuftig Økonomisering med Tiden. Man har derfor i det foreløbne Aar heller ikke kunnet fastholde den foreløbige Bestemmelse at lade hele Arbejdstiden komme den faunistiske Del af Fiskesamlingen til gode, og skjønt det vistnok vil være rigtigt i det kommende Aar at søge Revisionen af den nordiske Fiskesamling fremmet med 1 eller flere større Grupper (f. Ex. Blennioidei, Gadidæ eller Pleuronectidæ), bør det dog tilstræbes samtidig dermed at fremme Revisionen af nogle større Familier i den almindelige systematiske Samling, dels for at denne derved tillige kan faa et bedre Udseende og noget mere Tiltrækningskraft for det besøgende Publikum, dels for at lette Afdelingen de studerendes Afbenyttelse, hvilken nu for Tiden umægtelig volder ikke ringe Besvær og Tidsspilde, for saa vidt angaar den ikke endnu reviderede Del af Samlingen. Der vil derfor søges i den nærmeste Fremtid at fremme Arbejderne i begge Retninger jævnsides med hinanden, saa vidt muligt, d. v. s., indtil det stærke Forbrug af Spiritus og Glas maatte fremkalde en ufrivillig Standsning af Arbejdet paa Grund af de disponible pekuniære Hjælpkilders Utilstrækkelighed.

Adjunkt Wick har lejlighedsvis i sin Fritid assisteret med at bringe Lofts-Magasinet af Ichthyologica fra det kgl. naturh. Museum i en overskuelig Tilstand, saa at det kan inddrages under Revisionen af de enkelte Familier, og er dette Arbejde nu ved Aarets Udgang saa omtrent bragt til Afslutning.

De neden for opregnede større Forøgelsers, ved hvilke Fiskesamlingen har kunnet glæde sig i Aaret 1876, have især Betydning derved, at de udfyldte følelige Huller i Fiskeklassens almindelige Repræsentation i Museet. Saaledes som denne var i det tidligere kgl. naturhist. Museum, var den nogenlunde vel forsynet med nordiske og overhovedet med europæiske Fiske; hvad der var af exotiske (fra Nilen, Guinea, Nordamerika, Ostindien, Brasilien o. s. v.), var derimod forholdsvis ikke meget. Heri have nu vistnok de ved Museernes Forening tilkomne Ichthyologica fra Universitetets egne Samlinger, fra Galathea-Expeditionen og fra Prof. Reinhardts Rejser i Brasilien tilvejebragt en stor Forandring, men desuagtet var der dog store Strækninger af Jordkloden, hvis Fiskefauna, skjønt den ikke er blevet Ichthyologerne ubekjendt, dog næsten aldeles savnede Repræsentanter i Museet. I Følge Dyreformernes Udbredningslove medførte dette ikke alene, at mangfoldige Arter savnedes i Museet — dette kan nu ikke være anderledes — men ogsaa, at det samme var Tilfældet med mange Slægter, ja med hele Grupper (f. Ex. Heterolepidæ af de Panserkindede, Embiotocidæ eller Holconoti, Osteoglossidæ). I denne Retning er der ved de større Forøgelsers i 1875 og 1876 gjort et betydeligt Fremskridt, og dette bør saa meget mere fremhæves, som det for en stor

Del er Følgen af de tidligere Aars Ordningsarbejder og de fra Afdelingen udgaaede systematisk-deskriptive Arbejder. Bestyrelsen fastholder fremdeles Principet: først Fremgang i Ordning, saa senere, om muligt, Forøgelse af Materialet; men det sidste følger, saa at sige af sig selv, det første i Hælene alligevel.

Disse større Forøgelser have dels fundet Sted ved Kjøb, dels ved Gaver, dels ved Bytning. Saaledes er der kjøbt: 1) Af Naturaliehandler Salmin i Hamburg en Samling af 37 Arter (i 40 Expl.) af Fiske fra Californien, Galapagos-Øerne, Sydamerika (Parana), Amerikas Vestside (Acapulco, Panama, Chile), Vestafrika (Lagos, Gaboon) og Østafrika (Madagaskar, Mauritius). 2) Af Gal-Frères, Préparateurs i Nizza: 3 Skind af sjældnere Hajfiske i Middelhavet (*Echinorhinus spinosus*, *Notidanus cinereus* og *Alopias vulpes*), ved hvilke Museets Række af Bruskfiske i udstoppede Exemplarer vil faa en smuk Forøgelse. (Et Stykke af Rygraden medfulgte af hver Art efter Bestilling, for at forøge Stykkernes Værd i palæontologisk Henseende). Desuden Exemplarer af 2 Arter af Flyvefiske fra Middelhavet. 3) Af den zoologiske Station i Neapel: en ung Sværdfisk i Spiritus og 3 Expl. af den alm. Flyvefisk (*Exocoetus volitans*). 4) Skjænket af „Museum of Comparative Zoology, Harvard College“ i Cambridge (Director: Alex. Agassiz): a) 12 Arter af Hajer og Rokker (i Spiritus) fra Nordamerika, Brasilien og Kalifornien, indsamlede paa „Thayer“- og „Hassler“-Expeditionerne — en Forøgelse, der er saa meget mere kjærkommen, som den ikke alene indeholder Arter, men ogsaa Slægter (f. Ex. *Odontaspis*), som Museet ikke tidligere besad. b) 72 Arter (i 83 Expl.) af Fiske af forskellige Familier, af hvilke Arter en stor Del manglede i Museet tilforn som værende fra Steder, hvorfra det ellers er vanskeligt eller til Dels umuligt at erholde noget, f. Ex. Titicaca-Søen, Galapagos-Øerne, Juan Fernandez, Patagonien, Californien, Amazonfloden o. s. v.; for øvrigt vare de fra forskellige andre Steder i Sydamerika, Nordamerikas Østkyst, Mellem Amerikas Vestside og Vestindien. Som værende af mer end almindelig Interesse kunne fremhæves 3 *Orestias*-Arter fra Titicaca-Søen og 2 Expl. af den mærkelige store sydamerikanske Ferskvandsfisk: *Osteoglossum**) 5) Tilbyttet fra Museet i Wien (Direktor: Steindachner): 29 Arter (43 Expl.) af sjældnere Fiske fra Amerikas Vestkyst (Californien, Altata, Oregon), Amazonfloden, Teneriffa, Kartum o. s. v.

Den almindelige Fiskesamling er end videre blevet forøget ved Gaver med flere enkelte Stykker og Smaasamlinger, saa som ved: 1) Professor P. Gervais i Paris: et Stykke af Gjællen af en Brugde (*Selachus maximus*). 2) Justitsraad Riise: 4 Arter af vestindiske Fiske; 3 Arter af Ferskvandsfiske (Pansermaller) fra Laguna di Valencia, indsamlede af Giverens Søn, Apotheker Riise jun., deriblandt en for Museet ny Art og Slægt (*acestra acus*). 3) Kommerceraad Heymann: 2 Skind af „Havmus“ (*Chimæra monstrosa*) fra Japan, nogle tørrede Fiske, tagne af kinesiske Insektsamlinger o. s. v. 4) Instrumentmager Petersen: 1 Malle (*Aspreto cotylophora*) fra Demarara. 5) Kjøbmand Bock (i Grimsby): en Del mindre Fiske af forskellige Familier, for største Delen dog uden Lokalitet og

*) Det er selvfølgelig Afdelingens Hensigt at yde Museet i Cambridge i det mindste et lille Vederlag for denne betydelige Gave ved en Sending af de af vor Fiskesamlings Doubletter, som det kan have Anvendelse for; men dette kan dog ikke berøve den dens Karakter af en, uden Opfordring og uden Forlangende om Gjen-gjæld, ydet storartet Gave.

derfor af mindre Værdi. 6) Konsul Zeller i Porto Plata gennem Hs. Exc. Udenrigsminister, Baron Rosenørn Lehn; nogle vestindiske Fiske (6 Arter); Hovedet af en lille Sværdfisk (*Histiophorus*) og af en *Fistularia*. 7) Skibsfører, Kaptejn Thomsen: nogle pelagiske Smaafiske. 8) Stud. med. Nissen: 1 Hajkjæve (*Carcharias lamia*) fra China. 9) Skibsfører, Kaptejn Kræmer: 1 Aal (*Muraena punctata*) fra Ceylon og 1 Sugefisk (*Echeneis naucrates*) fra Sjerra Leona-Kysten. 10) Konservator Collett i Christiania: 2 norske Flodulke (*Cottus poecilopus*).

Den danske Fiskesamling har erholdt flere gode Bidrag, saaledes ved Kapt. Mogensen: 1 *Chimæra monstrosa* (Frederikshavn); Kammeraad Andersen: nogle Fiske og Fiskereder fra Limfjorden; Provisor Baagö: 2 *Corregonus marænulla* (Silkeborg); Adj. Juel: 1 *Labrus berggylta* (Hals); Kjøbmand O. Lund i Kallundborg: 2 *Raniceps fuscus* og 1 *Motella cimbria* (Kallundborg); Byfoged Frich: 1 Havbrasen (*Brama Rajii*) (Skagen); Pedel Sahlertz: 1 Sandart (*Lucioperca Sandra*) (Appernæs); kjøbt: 2 Unglax (*Salmo salar*) (Øresundet). — Mindre betydelige ere de indkomne Bidrag til den færøiske (ved Sysselmand Müller og Student Hammershaimb), islandske (Kjøbmændene Steincke og Taa, Premierlieutenant Caroc) og grønlandske Fiskefauna (Kand. Steenstrup og Distriktslæge Pfaff).

I Ormesamlingen er der i Aarets Løb gjort et ikke uvæsentligt Fremskridt. Da Hr. cand. phil. Tauber anholdt om Tilladelse til at gennemgaa Museets danske Annelider (Børsteorme, Iglær og Gephyreer) i Anledning af en under Arbejde værende Oversigt over den danske Annelide-Fauna, blev det hele Materiale af danske Orme af de nævnte Grupper stillet til hans Raadighed til Undersøgelse. Samlingen af danske Annelider har derefter kunnet omordnes og omstilles, Doubletterne udskydes o. s. v. En lignende Bearbejdelse af de færøiske og islandske Annelider ved samme frivillige Medarbejder er endnu ikke afsluttet.

Museets Materiale af denne Underafdeling er ikke i Aarets Løb blevet betydelig forøget. Der er blevet indsamlet enkelte Former ved Fære (Sysselmand Müller), Island (Premierlejtant Caroc, Student Thoroddsen og Kjøbmand Steincke), Grønland (Inspektør Krarup-Smith og Distriktslæge Pfaff), samt i Kattegattet og Vesterhavet (c. 20 Arter ved cand. mag. G. Winther); i Vestindien (Konsul Zeller) samt i Atlanterhavet og Tafelbay (Kaptejn Thomsen). Nogle faa Indvoldsorme af Fiske skyldes sidst nævnte og Hr. Premierlieutenant Caroc.

Afdelingen er paa sædvanlig Maade blevet benyttet af polytekniske, medicinske, seminaristiske og naturhistoriske studerende; den danske Fiskesamling særlig af Hr. Kand. Winther til et under Arbejde værende Billedværk. Om Benyttelsen af den nordisk faunistiske (dansk-islandsk-færøiske) Ormesamling se oven for; og om Bløddyrssamlingen se Beretningen for de Moltkeske Afdelinger. Af videnskabelige Arbejder, der ere knyttede til Afdelingens Virksomhed, skulle her nævnes Bestyrerens Afhandling: „Noget om Slægten *Sœlv* (*Anarrichas*) og dens nordiske Arter“ (Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening fra 1876, 8vo m. 1 Tavle) samt to under Trykken værende Afhandlinger af Dr. Lütken: „Bidrag til nordisk Ichthyographi (Nordiske Cottoider“ og „Bidrag til Flyvefiskenes (*Exocoeternes*) Diagnostik“.

Tredje Afdeling.

(Professor Schiodte.)

I. Samlingerne af tørrede Insekter.

A. Generalsamlingen. 1) Fortsat den i Beretn. f. 1875 under Nr. 3*) nævnte Opstilling af Curculionernes Familie (til Otidoccephalus efter Lacordaires Følgerække). Det nu opstillede af denne Familie fylder, meget tæt, 23 store Skuffer. 2) Fortsat og næsten tilendebragt Ompræparationen af Heteromerernes store Afdeling.

B. Den danske Samling. 1) Fuldent Præparationen og Opstillingen af Carabernes Familie (136 Arter i 2908 Expl.). Hele Familien omfatter nu 267 Arter i 5982 Expl. 2) Fortsat Præparationen og Opstillingen af Curculionernes Familie (248 Arter i 6131 Expl.). 3) Begyndt og fuldent Ompræparationen og Opstillingen af Bupresternes Familie (19 Arter i 250 Expl.). 4) Opstillet Chrysomelinernes Familie, fra Donacia til Goniocetena, efter Rækkefølgen i min i Naturh. Tidsskr. trykte Fortegnelse (108 Arter i 2949 Expl.). 5) Fuldent Omordningen af Sommerfuglene med Optagelse af alle senere tilkomne Indsamlinger. Hele Samlingen, hvortil hører den af A. Bang Haas redigerede og i Naturh. Tidsskr. trykte Fortegnelse, optager nu 68 store og 40 smaa Skuffer. 6) Fortsat Præparation og Opstilling af den Stæger'ske Fluesamling i Forbindelse med Museets øvrige danske Fluere. Opstillingen efter Schieners Rækkefølge naaet til Nemocera, 91 Skuffer. Med de 20 Skuffer fra 1875 fylder den helt opstillede Del af den danske Fluesamling altsaa nu 111 Skuffer.

II. Samlingerne af Arachnider i Spiritus.

A. Generalsamlingen. 1) Fortsat den kritiske Gjennemarbejdelse efter den nyeste Literatur. Heraf afsluttede og fuldstændig nyt opstillede to større Partier: a) Mygalernes Familie, i 48 Glas; b) Skorpionernes Familie, i 155 Glas.

B. Den danske Samling er blevet fuldstændig udsondret og opstillet i et nyt Skab. Efter den sidste Revision fylder den 124 Glas, foruden 6 store Glas, hvori et stort Antal smaa Arter ere sondrede i Glastuber.

III. Samlingerne af Crustaceer i Spiritus.

A. Generalsamlingen. Med Benyttelse af de tre nye Skabe er den hele Samling af Decapoder blevet omsat, en Del flyttede om i andre Glas og nyt etiketterede m. m. Der er herved opnaaet større Bekvemhed ved Benyttelsen, saavidt denne overhovedet kan finde Sted ved den store Mangel paa Lys, der kun paa meget klare Dage tilsteder endog blot at læse Etiketterne, skjønt jeg har omskrevet dem alle med særdeles stor og tyk Skrift.

B. Den danske Samling. 1) Gjennemgaaet, bestemt og opstillet de betydelige Indsamlinger, som i Aarets Løb ere indkomne ved Skrabninger i Kattegattet (cand. mag. Winther) og Lille Belt (Bestyreren), samt de ligeledes betydelige Indsamlinger i vore ferske Vande (Dr. Meinert) af lavere Krebsdyr, navnlig Cyprideer. Den danske Samling er dernæst for største Delen blevet nyt etiketteret og omsat, med Benyttelse af et nyt Skab. Over Isopoderne, Amphipoderne og Decapoderne

*) Univ. Aarb. 1875—76 S. 168—69.

er en udførlig Fortegnelse med Angivelse af Udbredelse m. m., redigeret af Dr. Meinert, under Pressen; de udgjøre c. 215 Arter, i c. 300 Glas.

Som betydeligere Gaver fremhæves: 1) En Sending Biller fra Nicobarøerne og to Sendinger Biller fra Andamanøerne, alle ved Hr. Røepsstorff. 2) En Række af 35 prægtige, mest for Museet nye Arter Rhynchota fra forskellige Egne af Ostindiens Fastland, ved Hr. Korpslæge Wroblewsky.

Som fungerende Formand i Museumsraadet skal jeg tilføje, at Museet i 1875 har været besøgt af 58,109 Personer, og at Besøget for Aarets enkelte Maaneder har stillet sig saaledes:

Januar	4103.	Juli	11969.
Februar	2981.	Avgust	7380.
Marts	3163.	September	6777.
April	3193.	Oktober	3869.
Maj	4147.	November	2936.
Juni	5332.	December	2259.

De Moltkeske Afdelinger.

(Etatsraad Steenstrup).

Idet jeg som Bestyrer af de grevelige Moltkeske, Universitetet tilhørende zoologiske Samlinger herved allerærbødigst aflægger den befalede Aarsberetning, lader jeg Redegjørelsen for den i disse Samlinger i Aaret 1876 stedfundne Forøgelse, Ordning og Virksomhed slutte sig som umiddelbar Fortsættelse til den for Aaret 1875*) afgivne, for at begge i Forening bedre kunne benyttes sammen. Den falder følgelig i to Hovedpartier: 1) den saakaldte Undervisnings og Forelæsnings Samling, beregnet nærmest paa de almindelige Oversigts Forelæsninger og de studerendes (de medicinske og de naturhistoriske) daglige Indøvelser, samt den Studiesamling, hvortil Universitets Professorens egne videnskabelige Undersøgelser og Arbejder nærmest støtte sig, og 2) de Dyreklasser inden for det store zoologiske Museum, der i Følge den trufne og allerhøjest billigede Ordning af 18. Febr. 1874 altid skulle udgjøre en fast Bestanddel af de Moltkeske Samlinger, enten den specielle Bestyrelse af disse Klasser staar under Professor zoologiæ eller ikke, nemlig Straaldyr- og Bløddyrklasserne.

I.

Til Fremme af Undervisningen og Forelæsningerne er der i Aarets Løb af literære Hjælpebidler anskaffet og til de studerendes Brug opstillet i Studiesalen: Bocks Handatlas der Anatomie des Menschen m. 37 Taf. Berl. 1871. Fol., Holsteins Lehrbuch der Anatomie des Menschen. 8vo., 5te Aufl. Berlin 1873, Brühls Zootomie aller Thierklassen. 4to, de i Aaret udkomne Hæfter 6 og 7, Schmarda's Zoologie, 2te vermehrte Aufl. Wien. 8vo, 1 Theil; derimod til Brug for Forelæsninger og mundtlige Demonstrationer i selve Avditoriet: Kiepert: Physikalische Wandkarten. Ostlicher und westlicher Planiglob, opklæbede og satte paa

*) Univ. Aarb. 1875—76 S. 169 ff.

Stokke; 14 større ForelæsningsTegninger, fremstillende Partier af levende og uddøde Hvirveldyrs Bygning og Tandudvikling. Paa Grund af den større Anskaffelse af nye literære Hjælpemidler, hvortil Studiesalen længe har trængt, har man for dette Aar maattet udsætte den ønskelige Istandsættelse og Opklæbning, som flere af de større ForelæsningsTegninger formedelst deres jævnlige Brug trænge til.

For den anden Side af Undervisnings og Forelæsnings Samlingens Tilvæxt, nemlig Forøgelsen af de allervigtigste Dyregrupperes Repræsentanter og de nødvendige zoologiske Præparater til at oplyse disses Bygning under Foredragene og Examinatorierne, har der i Aaret 1876 været draget en særlig Omsorg, hvilken i forrige Aar var forberedet og som, hvad Beretningen for dette udførligere har omtalt, var uundgaaelig nødvendig. Idet jeg derfor henviser til denne, skal jeg her til Oplysning kun i Korthed tilføje for 1876, at Brugen, Sliddet og Forbrugen af Gjenstandene have fundet Sted mindst i samme Udstrækning som tidligere, at de normale Medhjælpere under Brugen og til Afhjælp af Brugens Følger have været de samme, og om de end have virket tilfredsstillende, som tidligere, dog med samme Utilstrækkelighed —, og Bod herpaa har der kun kunnet raades ved den i forrige Beretning anførte trufne Foranstaltning. Den tillige for hele Aaret 1876 under bestemte Betingelser fæstede yderligere Medhjælp (stud. veterin. Hamburger) ved Præparations, Opstillings og Reparations Arbejder har nemlig uafbrudt Aaret igjennem arbejdet 6 Timer daglig og hovedsagelig i de nævnte Retninger. Et kort Overblik over samtlige Arbejder kan gives saaledes:

Af udstoppede Gjenstande er Samlingen forøget med Albino'er af Spurv og Lærke, samt Brushane i daglig Dragt, hvortil kommer flere præparerede Skind af Fugle og Pattedyr (Odderunge). Af Skeletter af hele Dyr: med det af en Dværgmoskushjort (*Tragulus kanchil*) fra Sumatra (Dyret m. fl. andre sendt fra Hr. Købke, Læge i hollandsk-indisk Tjeneste); af Myrepindsvinet (*Echidna*) fra Nyholland (Dyret i Spiritus for flere Aar siden kjøbt til Skelettering, hvilket man først nu har kunnet overkomme). Af Kranier i alt omtrent 80 Stykker: af Pattedyr: yngre *Sciurus*, *Arctomys*, og flere *Mus*; *Semnopithecus* og af 2 mindre Hundracer; af Fugle, dels ældre Individuer: *Falco nisus*, *F. tinunculus*, 3 *Picus*-Arter, *Cuculus canorus*, *Alcedo ispida*, *Trochilus* sp., *Corvus frugilegus*, *Ibis falcinellus*, *Sula alba* o. s. v.; men fornemmelig af Fugleunger i en saa tidlig Alder, at endnu Knoklerne i Hovedet ere adskilte; Rækken omfatter omtrent 20 tørrede Stykker af saadanne danske eller nordiske Arter, der repræsenterer forskellige store Fuglegrupper og desuden 14 lignende Præparater, opbevarede i Spiritus; den udgjør saa meget mere Præparations Samlingens betydningsfuldeste Berigelse i Aaret, som den saa stærkt og saa længe har været ønsket. De Fugleunger, der have tjent til Præparaterne, have til det Øjemed været indsamlede i Spiritus i Løbet af en halv Snes Aar eller mere, dels her i Landet, og dels paa Færøerne, saaledes som tidligere Beretninger nærmere have meddelt det. Af Krybdyr og Padder: ung *Chelonia*, 2 *Pseudopus Pallasii*, *Gecko*, flere *Lacertiner*, *Salamandre*. Af Fiske: *Gunellus*, *Zoarces*, *Anarrhichas*, *Fistularia*, *Aulostomum*, *Ostracion*, *Tetrodon*, *Aluterus*, m. fl. Af større Skeletpartier, især til den sammenlignende Bygning af Hvirvelsøjlen (flere Fisk, *Salamandre*, *Gecko*, *Anguis fragilis*, *Pseudopus*, og mange bagerste Afsnit af Hvirvelsøjlen hos Fugleunger); af Bryst- og Bækkenpartierne (*Chelonia*, *Bufo*, o. s. v., flere Fugleunger); af For- og Baglemmerne, enten hele, eller Foden og Rodpartierne: (*Semnopithecus*, *Ursus*, *Lepus*, *Paca*, *Myrmecophaga*.

Chelonia, Trionyx, flere Saurii, Rana, Bufo). En særlig Gjenstand for Præparationen har det derhos været: ved større Præparater at anskueliggjøre Forholdet mellem det egentlige Skelet og Hudskelettet, og flere saadanne ere bragte til Veje i indeværende Aar (en Række af plectognathe Fisk, en anden af Saurier og Skildpadder), og ligeledes ere Præparaterne til Fremstilling af Tandskiftet dels hos Pattedyrene, dels hos Fiskene, blevne noget forøgede.

Næsten alle de forfærdigede Præparater af faste Dele ere blevne opstillede paa Pap, der overtrækkes med en særegen Fernis for lettere at kunne afstøves og selv underkastes en lempelig Vask. Det bør derhos tilføjes, at hvert Præparat er, saa vidt Materialet har tilladt det, udført i to eller flere Exemplarer, for at have det nødvendige Hjælpemiddel ved Examinatorierne (herom blev der ogsaa erindret i forrige Beretning). Alle de mindre Præparater blive, saa vidt de skulle gives de studerende umiddelbart i Hænderne, opbevarede i Glas eller Glasrør. Hvad der taber for meget i Udseende ved Indtørring, bliver opbevaret i Spiritus. At der samtidig, naar Materialet egnede sig dertil, af de til de oven for nævnte Præparationer benyttede friske eller i Spiritus opbevarede Dyr, er gjort eller senere vil blive gjort Præparater af flere indre Organisationsforhold, er en Selvfølge.

Ved Siden af den oven for angivne Tilvæxt maa endelig, som lige saa vigtigt for Samlingens Virksomhed, med faa Ord erindres om et meget stort Antal af Istandsættelser og Omstillinger af de ældre Præparater for paa ny at gjøre dem brugelige til det oprindelige Formaal, eller, hvis dette ikke kunde naas, til et mere indskrænket —, samt uafhængig af disse den halvaarlige Rensning og Vaskning af Undervisnings Gjenstandene og de større Præparater. At alene sidst nævnte Arbejde fordrer overordentlig megen Tid i en Samling, ved hvis daglige Benyttelse Snese til Hundrede af Præparater gaa igjennem de studerendes Hænder, er let forstaaeligt. Med Hensyn til den øvrige Konservation skal her strax tilføjes, at der paa den i Spiritus opbevarede Del af Samlingen er sket dels Efterfyldning af Spiritus, dels Ombytning af denne, for saa vidt nemlig den idelige Udtagen af Gjenstandene til Benyttelse og deres Indlægning paa ny efter denne, hurtigt gjør Spiritus'en uklar; til næste Aar maa dette maaske ske efter en noget større Skala. Til Opstilling og Opbevaring af de forskjellige Gjenstande er der i Aarets Løb brugt omtrent det sædvanlige af Glas og Glasrør.

Om det end af det foregaaende vil ses, at der i Aaret ere blevne følelige Savn afhjulpne, er der dog endnu væsentlige tilbage, der under den daglige Undervisning blive saa meget desto føleligere, som den zoologiske Videnskab i seneste Decennier under sine raske, men undertiden vel ensidige Fremskridt — det tør, desto værre, ikke forties — er kommet ind paa mangan en Afvej, hvis Vildledning hverken Læreren eller de studerende kunne undgaa, uden at holde Øjet vel fæstet paa det objektive. For imidlertid i den allernærmeste Tid at kunne fortsætte med disse Savns Afhjælpning, har det tillige været en af det svundne Aars Opgaver at forsyne Samlingens Arbejdsværelse lidt rigeligere med Redskaber til de daglige Præparations Arbejder af al Art, et Udstyr, som var blevet noget forsømt i de Aar, ingen betydeligere Præparations Hjælp var at benytte, og man slog sig igjennem ved at laane Redskaberne fra den ene Bygning til den anden, saa længe det var den samme, der begge Steder benyttede dem.

Den største Del af de Dyr-Individer, der have leveret de oven nævnte Undervisnings Gjenstande, ere i Forvejen ad forskjellig Vej komne i Samlingens Be-

siddelse, og vare fornemlig til saadant Ojemed blevne indsamlede eller anskaffede. I Aarenes Løb ere dog nogle enkelte blevne kjøbte særlig dertil (*Lutra vulgaris* Unge i Skind, *Mustela vulgaris*, Skind (Vinterdragt), *Machetes pugnax*, *Han Skind*, *Corvus cornix*, Skind med Rugeplet, 2 Stkr. *Pseudopus Pallasii*, *Chelonia*, yngre, *Salamandra maculosa*, *Acerina vulgaris*, flere *Zoarcetes viviparus* o. fl.). En Del af Materialet er kommet ved Gaver, større eller mindre; til de første hører en Sending af et Par Pattedyr Skeletter og Skeletdele m. m. fra Lægen Købke paa Sumatra, til Tak for tidligere Studier ved Samlingen; til de sidste enkelte Dyr givne af Hr. Forpagter Søltoft, stud. med. Bornemann m. fl.

Gaa vi nu over til Samlingens Afbenyttelse og Virksomhed i Aaret, da har den i Aarets Løb været paa sædvanlig Maade benyttet dels til de medicinske studerendes Forberedelser, dels ved disses og de egentlige naturhistoriske studerendes Selvstudier, de sidst nævntes daglig; men desuden have dens Afdelinger, som sædvanlig, afgivet Demonstrations Grundlaget for Bestyrerens Forelæsninger, Repetitorier og Kollokvier, tilsammen i hvert Halvaar mindst en Time daglig og i en ikke ringe Del af Aarets Forelæsningsstermin to Timer. (Tilhørerne ved Forelæsningen have været 40—50, Deltagerne i Kollokvier og Repetitorier omtrent 30 halvaarlig; Benytterne af Undervisningssamlingen under Vejledning af Bestyreren og en ældre naturhistorisk studerende (Hr. Jungersen) omtrent 45 i sidste Halvaar, 40 i første). Ogsaa bør det erindres, at en vis, men kun en vis Del af Samlingen er af 3 candid. magisterii, der ere Bestyreren bekendte som meget paalidelige, blevet benyttet i Auditoriet til Undervisning af Dimittender til Universitet eller til andre Højskoler.

End videre har Samlingen som Studiesamling for den ordinære Universitetslærer i Faget understøttet dennes særlige videnskabelige Studier, disse være sig nu enten Forstudier for visse Afsnit af Forelæsningerne i Aaret, eller for visse videnskabelige Arbejder; og i begge Retninger har den tjent middelbart ved de oven nævnte Præparationer, men ogsaa umiddelbart ved andre, der havde til Ojemed at fæstne Opfattelsen af Fastheden i Artens Bygning eller af Variationernes Grænser dels inden for Arten, dels inden for nær staaende Arter, eller Opfattelsen af de aarlig periodiske Forandringer hos de højere Dyr i Bygningen af Skelet- og Tandforholdene inden for Arten. De have saaledes (i Forening med Museets Fiske-samling) tjent til Grundlag for den Redegjørelse af Anarrichas-Arterne, fornemmelig efter deres Skeletforhold, der i Aar er udkommet (Naturhist. Foren. Vidensk. Meddelelser f. 1876 m. 1 Tavle i 4to); medens andre Fremstillinger, der støtte sig til et lignende Grundlag, ville senere blive offentliggjorte. En sammenhørende Gruppe af pelagiske Dyreformer — et Led af den større Indsamling, der under stor Anstrængelse fra Bestyrerens og Dr. Lützens Side i en meget lang Række af Aar ved nidkjær Bistand af danske Søfarende, dels inden for Handelsflaaden, dels i den kgl. Marine, er efter en lagt Plan blevet bragt til Veje til Oplysning af det aabne Havs, navnlig Atlanterhavets Fauna, er i Aarets Løb laant ud til videnskabelig Bearbejdelse til en yngre Naturforsker i Sverige, der under det kgl. svenske Akademis Auspicier bearbejder det tilsvarende Udbytte fra svenske Expeditioner, navnlig „Eugenies“. Andre Afdelinger af dette Materiale ville forhaabentlig snart ved anden Bistand komme til lignende Afbenyttelse.

Om endogsaa den Afdeling, der omfatter Levninger til Oplysning af Landets forhistoriske Fauna, ikke egentlig er blevet forøget med nye Former, har den dog

modtaget flere Stykker (jeg skal her kun nævne de fornemmelig ved Hr. Bestyrer Paludans Bestræbelser modtagne Levninger af et større Eldsdyr fra Stolpegaarden ved Lyngby, Skildpaddeskaller fra flere Moser, indsendte fra Hr. Forpagter Tillisch og fra Hr. Møller Petersen, samt en Del Knokler ved Hr. Entreprenør Kiils Medhjælp, modtagne fra Udgravningerne ved Sperring Sø i Thy), der tjene til Belysning af de indbyrdes Tidsforhold imellem de forsvundne Former og de tidligere Vegetationer, og paa dette Punkts Fastsættelse har Bestyreren ogsaa i Aaret 1876 anvendt en Del Ekursioner ud i den nordlige Del af Sjælland, men han har været forhindret i at kunne strække dem længere i dette Aar. Til et videnskabeligt Indlæg i Spørgsmaalet om denne Faunas Ælde og Menneskets Ælde i Mellem-Europa har Samlingen afgivet Materiale (i Bestyrerens: „Hat man in den interglaciären Ablagerungen in der Schweiz wirkliche Spuren von Menschen gefunden, oder nur Spuren von Bibern?“ Archiv für Anthropologie Bd. VIII. 1876).

II.

Bløddyr- og Straaldyr-Samlingen. Ordningsarbejderne i Bløddyr-Samlingen ere i 1876 blevne fremmede ved Sammenordningen af 30 Skuffer med Mytilacea og Aviculacea fra de tre ældre Hovedsamlinger samt Galathea-Samlingen, i alt 391 Arter, fordelt i 1205 Æsker og Glas. Af dette store Sammenordningsarbejde staar endnu tilbage 82 Skuffer med Mytilacea og Monomyaria, hvilket Arbejde man vil stræbe at faa udført i 1877, før derefter at kunne tage fat paa den højst nødvendige Revision af den hele forenede Konkyliesamling. End videre ere adskillige Suiter, der allerede vare indførte i Tilgangsjournalen i de forrige Aar, nu blevne etiketterede (over 1000 Arter) og indsatte i Samlingen, hvilket atter har foranlediget en hel Omordning af flere Slægter (Cerithiacea, Rissoæ, Littorinæ, Cyllindrella); ligeledes ere de danske Lungesnegle blevne ometiketterede, indsatte i Rørglas, Doubletterne udskudte o. s. v., saa at der i alt er omordnet 36 Skuffer foruden de oven for nævnte 30. Der er desuden forefaldet flere andre Omstillingsarbejder; saaledes er den Del af Bløddyr-Samlingen i Spiritus, som ikke er opstillet i Cylinderglas, blevet omstillet i Anledning af, at Prof. Troschel havde tilbagesendt de ham til Benyttelse ved hans store Værk om Sneglenes Tungetænder udlaante Gasteropoder. Samlingen af mindre Mollusker i Spiritus, i Rørglas, er udvidet med 7 Skuffer o. s. v. De neden for omtalte betydelige Forøgelse af Bløddyr-Samlingen (1777 Arter eller Numre), saa vel som de fra samme expederede Bortsendelser have naturligvis ogsaa krævet deres rundelige Del af den malakologiske Medhjælper, Hr. Mørchs Tid. I Straaldyrsamlingen, som jo for længst er ude over det foreløbige Sammenstillings Stadium, der stræbes opnaaet fuldstændig i den nærmeste Fremtid for Bløddyr-Samlingens Vedkommende, er der ikke i 1876 planmæssig foretaget andre Arbejder end dem, der foranledigedes ved Indordningen af dens Forøgelse. Cand. mag. G. Winther har gennemgaaet de danske og nordiske (islandske, færøiske og grønlandske) Goplepolyper (Hydroider) og derved forøget de faunistiske Artsfortegnelser ikke ubetydelig.

Bløddyr- og Straaldyrsamlingen har i 1876 modtaget følgende Forøgelse: 1) ved Kjøb fra Naturaliehandler Salmin i Hamborg: 15 Arter af Pighude fra Mauritius — til Dels Former, som Museet ikke før besad (f. Ex. *Mithrodia spinulosa* Gr.), til Dels for at tilvejebringe en fyldigere Repræsentation — ogsaa i geografisk Henseende — af det indiske Havs Søborrer, Søjstjærner og Slange-

stjærner. 2) Ved Kjøb fra Gal Frères i Nizza 3 Arter af middelhavske Blæksprutter. 3) Som Gave fra Miss Swift (gjennem Konsul Krebs) en smuk Række af vestindiske Pighude (14 Arter), Koraller (11) og Svampe (2); to af Korallerne (*Xiphigorgia setacea* og *Rhipidigorgia elegans*) fandtes ikke tidligere i Museet. 4) Fra Justitsraad Riise: nogle af hans Søn (Apotheker Riise jun.) i Laguna di Valencia indsamlede Ampullarier og Smaakonkylier fra Søbunden (25 Arter), af ganske særlig Interesse for det Lys, de kaste over Faunaen i visse tertiære Dannelser i Evropa; 352 Arter af vestindiske Konkylier, dels Land-Konkylier, dels Littoriner, Rissoer, Cerithier, Chemnitzier, Bulla o. s. v.; 28 Arter af vestindiske Mollusker i Spiritus; 34 af fossile Konkylier fra Nordamerika — i alt 439 Arter. 5) Foræret af Læge Wroblewsky: 34 Arter af Konkylier, især Lungesnegle fra Khondevarré i Ostindien, samlede af Hr. Stephens. 6) Af Apotheker H. P. Madsen: 50 Arter af Konkylier, især Sortehavs-Konkylier fra Odessa. 7) Af Kjøbmand Bock i Grimsby i England: et Par japanske Echini samt 62 Arter af sjældnere Konkylier f. Ex. sjældne *Helices* fra Avstralien, *Euptychia metableta* Cr., *Rhiostoma Howsii* H., *Conus Incei* Sowb., *retifer* Sow etc. 8) Gouvernements Assistent Roepstorff har fremdeles tilsendt Museet 73 Arter af Landkonkylier fra Nicobarerne. 9) Skibsfører, Kapt. Thomsen har samlet til Museet nogle pelagiske Mollusker og Siphonophorer samt nogle Holothurier (Søpølseser) og Mollusker fra Tafel-Bay (Sydafrika) (Mollusker alene i alt 18 Arter). 10) Konsul Zeller (Porto Plata, St. Domingo) har gjennem Hs. Excell. Udenrigsminister, Baron Rosenørn-Lehn indsendt 1 Blæksprutte, et Par Echinodermer og 4 Arter af Konkylier. 11) Fra Museets 1ste Afdeling (den Lundske palæontologiske Samling) er afgivet 70 Arter af Landkonkylier fra brasilianske Knoklehuler. 12) Prof. Semper i Würzburg har overladt Museet det Materiale af nøgne Mollusker fra Ostindien (Philipinerne), som har været Gjenstand for Overlæge R. Berghs anatomiske Bearbejdelse (33 Arter). 13) Student R. S. Bergh har skjænket 13 Arter af Mollusker i Spiritus, især fra Syd- og Sydvest-Europa. 14) Cand. philos. P. Tauber har overladt Museet 24 Arter af Mollusker i Spiritus, hidrørende fra Prof. Krøyers Indsamlinger ved Beloxi i Nordamerika, samt nogle af Planter Busch paa Nicobarerne i 1845 indsamlede Arter. 15) Modtaget som Gave fra Museum Godefroy i Hamburg (eller rettere som Vederlag for meddelte videnskabelige Bestemmelser) en sjælden Søborre af *Diadema*-Gruppen (*Astropyga radiata* Leske) fra Markesas-Øerne samt 5 Arter af Fjærstjærner (*Antedon* og *Actinometra*) fra Sydhavet. 16) Tilbyttet fra Museet i Wien (Dr. E. v. Marenzeller) 15 Arter af Echinodermer (Søpølseser, Sømus, Søstjærner og Slangestjærner) i 19 Exemplarer — til Dels nye for Museet, til Dels supplerende det allerede tilstede værende Materiale af middelhavske Pighude. 17) Forskjellige mindre Gaver og Bytninger med Samlere have forøget Konkyliensamlingen med c. 70 Numre.

Fra Danmark og dets Bilande (Grønland, Island, Færøerne) er der i Aarets Løb indkommet adskillige større og mindre Suitter af Bløddyr og Straaldyr; til de første hører, om det end paa Grund af flere Omstændigheder ikke blev rigt, Udbyttet af Cand. mag. G. Winthers Skrabninger i Kattegat og Vesterhavet af Snegle og Muslinger (469 Nummere), Echinodermer (15 Arter), Hydroider, Bryzoer, Ascidier og Spongozoer, til de sidste forskjellige Bidrag fra Kjøbmand Lund, Kammerraad Andersen, Kapt. Bauditz o. a. Fra Færø ved Syssemand H. Müller; fra Island ved Premierlieutenant Caroc (Snegle og Muslinger (23 Arter) Echinodermer, Nulliporer og Coralliner); Student Th. Thoroddson (29 Arter af Bløddyr);

Kjøbmand Steincke: (Snegle og Muslinger (47 Arter), Ascidier, Actinier, Hydroider, Holothurier og Spongozoer), og Adjunkt Grønlund; fra Grønland ved Inspektør Krarup-Smith, Distriktslæge Pfaff, Assistent Haureberg og Stud. polyt. Kornerup (Blæksprutter, Snegle, Ascidier, Actinier og Echinodermer) Af danske Forsteninger: Aftryk af en Koralforn (Turbinolide) i Sandsten (Rullesten) fra en Mergelgrav i Nærheden af Lømvig, indsendt af Cand. pharm. Hallas.

Der er bortsendt eller afgivet fra de samme Afdelinger: 1) Til Museet i Wien 15 Arter af nordiske Echinodermer, samt nogle Coelenterater. 2) Til Prof. G. O. Sars i Christiania: 40 Arter af nordiske Mollusker. 3) Til Hr. Dall ved „Smithsonian Institution“ i Washington: 55 Arter af nordiske Mollusker. 4) Til Dr. M. C. Poulsen: 30 Arter af Konkylie. 5) Til Apotheker Benzon: 12 Arter; til Stud. Pfaff: 25 Arter. 6) Til Dr. Ihering i Göttingen: 5 Arter (foruden de i 1875 overladte, se Beretningen for 1875). 7) Til Prof. F. Schmidt: 88 Arter af almindelige Konkylie. 8) Til en Elev for Sendelse af danske Arter: 31 Arter. 9) Til forskjellige bortbyttet 25 Arter af almindelige Konkylie.

Samlingen er paa sædvanlig Maade blevet benyttet af medicinske, polytekniske og naturhistoriske studerende; af fremmede have Konservator Friele fra Bergen og Dr. Leche fra Lunds Universitet til større forehavende Afhandlinger søgt gjentagne Gange til den for de nordiske Molluskers Skyld. Af i Aarets Løb offentliggjorte Arbejder, hvortil de her omhandlede Afdelinger have afgivet Materiale, kunne nævnes: 4de Hæfte af 2det Bind af Prof. Dr. H. Troschel's „Das Gebiss der Schnecken (af 63 deri behandlede Former støtter Beskrivelsen af dette zootomiske Forhold sig for 21 Arter paa det fra Museet laante Materiale, saa at vor Samling ogsaa endnu har vist sig at have samme Betydning for dette store Arbejde, som ved de tidligere Hæfter); Dr. H. Iherings store Arbejde: „Vergleichende Anatomie des Nervensystemes und Phylogenie der Mollusken“ m 8 Tafeln; Hr. Mörchs „Revision des Mollusques terrestres des Iles Nicobar“ (Journal de Conchyliologie), og sammes „Synopsis Molluscorum marinorum Indium occidentaliu imprimis insularu danicarum (Zeitschr. f. Malacologie).

4. Det mineralogiske Museum. 1876.

(Professor Johnstrup.)

I det forløbne Aar er der ikke foretaget væsentlige Forandringer ved Museets Samlinger, for en stor Del paa Grund af Lokalernes Utilstrækkelighed, hvilket har været felt lige siden Museernes Sammensmeltning, hvorfor jeg ogsaa flere Gange i mine tidligere Indberetninger har tilladt mig at henlede Opmærksomheden derpaa. For at bøde paa det indskrænkede Rum til den mineralogiske Hovedsamling, har man ved Indlemmelsen af de andre Samlinger været nødt til at gjøre Mineralskabene meget høje, hvilket ikke medførte nogen Ulempe, saa længe der kun var Tale om en Afbenyttelse til Studier. Efter at derimod Museet er blevet tilgængeligt for Publikum, er det et føleligt Savn ikke at kunne have Montrer paa alle Skabene, for deri at anbringe paa en let overskuelig Maade Suiten af alle vigtigere Mineralier, i Stedet for som nu at være indskrænket til kun at have to saadanne paa tvende lave Mahogniskabe, der ere modtagne tillige med Kong Christian VIII.s Samlinger. Vel er der hensat under Glaskupler Repræsentanter for alle større Grupper; men de staa for højt, og Beskuelsen forstyrres ved en stærk

Tilbagekastning af Lys fra Kuplernes Overflade, saa at de langt fra kunne erstatte en Opstilling i lavt anbragte Montrer.

Hvad de i Museet udførte Arbejder angaar, er der i Aar paabegyndt Tilvebringelsen af en større Samling Bjergarter ved at optage i den ældre, der var temmelig lille og ufuldstændig, en Del af det, som er erholdt fra det kgl. Museum, saa vel som, hvad der senere er tilkommet ved Kjøb og Gave. Som sædvanlig har Docent Hoff besørget Indregistreringen og Etiketteringen af nye Mineralier og Bjergarter, samt varetaget, hvad der angaar Bytteforbindelserne med Udlandet, medens en yngre studerende midlertidig har overtaget Assistent Steenstrups Forretninger under dennes Fraværelse paa en Rejse i Grønland. Mod Slutningen af Aaret har end videre Dr. Mørch været beskæftiget med Bestemmelsen af den store Mængde Crag-Forsteninger, som jeg paa min Rejse i Sommer indsamlede under et otte Dages Ophold paa Halvøen Tjørnæs Nord for Husavik. Naar dette Arbejde er tilendebragt og Samlingen forenes med, hvad jeg indsamlede i Aaret 1871 og senere har faaet tilsendt ved velvillig Assistance af Hr. Sysselmand Sveinbjørnsson i Aarene 1873 og 1874, der altsammen i Forvejen er gennemgaaet af Dr. Mørch, vil Undersøgelsen kunne anses for sluttet, da der næppe vil kunne tilvebringes noget væsentligt nyt deraf.

I Tilvæxt-Journalen er indført 3400 Nr., der i Aar omfatter færre Gjenstande, end sædvanlig, fra det egentlige Danmark, paa Grund af, at jeg ikke har haft Lejlighed til at foretage mere omfattende Indsamlinger her hjemme. Dog er der erhvervet tre større Samlinger af Forsteninger fra Faxe og en mindre Suite Forsteninger fra den bornholmske Andrarumskalk.

Af efter følgende Oversigt over Tilvæksten i det hele taget fremgaar, at især Mineraliesamlingen har faaet væsentlige Forøgelse ved Indsamling, Kjøb og Bytte. De værdifuldere og navnlig godt krystalliserede Mineralier, der allevegne ere overordentlig efterspurgte baade af private og Museerne, ere derfor stegne betydelig i Pris, og af denne Grund er det saa meget vigtigere for vort Museum, med dets knapt tilmaalte Indtægter, at kunne skaffe sig det manglende saa meget som muligt ved Bytte. Da Formationerne i Danmark ikke indeholde Mineralier, og der altsaa ikke derfra kan skaffes dette Slags Byttemateriale, har det været af stor Betydning for Museet, at det tidligere var vel forsynet fra ældre Samlinger med Doubletter fra Norge og de nordlige Bilande; men de vigtigere af disse Doubletter vare i Aarenes Løb næsten opbrugte. For en kortere Aarrække bødedes der nu vel her paa ved den Tilvæxt, der erholdtes ved Museernes Forening; men vore Bytteforbindelser ville i Fremtiden kun kunne opretholdes, for saa vidt vi have et større Forraad af de meget søgte Mineralier fra Færøerne, Island og Grønland, hvilke ikke godt kunne tilvebringes fra disse Lande alene ved Hjælp af Befolkningen, da den er altfor ukjendt med Mineraliernes sande Beskaffenhed, og derfor som oftest kun tilstiller os temmelig værdiløst Materiale. Heldigvis har der i de senere Aar paa de af Museumsassistent Steenstrup og mig foretagne Undersøgelserrejser i vore nordlige Bilande været Lejlighed til at kunne hjembringe værdifuldt Byttemateriale, hvorom jeg ogsaa hver Gang har meddelt Ministeriet Oplysning.

Paa min Rejse i Sommer var min Opmærksomhed rettet paa at forsyne Museet med et overordentlig sjældent Mineral, Epistilbit, der saa godt som udelukkende findes paa Island, og hvoraf jeg i 1871 medbragte en Del fra en ikke tidligere kjendt Lokalitet, nemlig ved Øfjord. Jeg opholdt mig i Aar 5 Dage paa

dette Sted, alene for om muligt at finde mere deraf, og det lykkedes mig at hjembringe 395 Expl. krystalliseret Epistilbit, vel i mindre Krystaller end dem, der forekomme ved Berufjord, men at dømme efter Efterspørgslen og efter de af Mineralhandlerne angivne Priser, kan denne Samling dog anslaaes til at have en Værdi af omtrent 1500 Kr., eftersom der endnu kun findes yderst ubetydeligt deraf i Udlandets Samlinger. Min Ledsager, Lieutenant Caroc, der paa sin Hjemrejse kom til Berufjord, berigede Museet yderligere med mange smukke Exemplarer af dette Mineral fra den sidst nævnte Lokalitet, ligesom han ogsaa medbragte en sammesteds indkjøbt Suite deraf, saa at Museet nu er blevet forsynet med Doubletter af Epistilbit for en længere Aarrække. Naturligvis ere alle bedre Stykker udtagne og indlemmede i Hovedsamlingen.

Paa Grund af de gjentagne Anmodninger, der aarlig rettes til mig fra forskellige Skoler, om at blive forsynede med mindre mineralogiske Samlinger til Brug ved Undervisningen, har jeg søgt at raade Bod paa Savnet af, at slige ikke kunne faas til Kjøbs her i Landet, ved paa mine Rejser at forsyne Museet med det dertil nødvendige Materiale. Der er i Aar afgivet til 8 Undervisnings Anstalter dels supplerende, dels fuldstændigere Samlinger, hvorom der her senere gives nærmere Oplysning; og medens der af Hensyn til Formaalet ikke ydes Museet noget Vederlag for de afgivne Doubletter, der kunne afses uden Skade for Museet, gjøres det i Regelen til en Betingelse, at vedkommende Skole maa give Assistenten som besørger hele Ordningen, Etiketteringen og Indpakningen, et særligt Honorar for det dermed forbundne Arbejde, der foretages uden for den normerede Arbejdstid. Der vindes herved, at de daglige Forretninger ikke lide nogen Afbrydelse, og at vedkommende Modtagere sætte mere Pris paa Samlingerne, end hvis de modtage dem aldeles gratis. Betalingen udgjør efter Omstændighederne 20—40 Kr. for en Samling, hvilket ikke er mere end omtrent Halvdelen af, hvad en saadan vilde koste i Udlandet, Transporten ikke iberegnet, og saa vilde der dog ikke let derfra kunne faas, hvad der er Hovedsagen, nemlig de for Danmark og de nordlige Lande karakteristiske Stenarter og Forsteninger.

Jeg skal dernæst gaa over til en mere detailleret Redegjørelse af Tilvæksten ved hver enkelt Afdeling.

A. Mineraliesamlingen. 1) De foran nævnte 395 Expl. krystalliseret Epistilbit fra Øfjord, Analcim fra Dyrefjord, 182 Expl. krystalliseret Salmiak fra de nye Vulkaner, samt forskellige Zeolither fra Nolso, alt indsamlet af Museets Bestyrer. 2) 96 Expl. krystalliseret Epistilbit fra Berufjord, samt Heulandit og Desmin sammesteds fra, indsamlet og foræret Museet af Premierlieutenant Caroc i Søetaten. 3) 29 Expl. krystalliseret Epistilbit og forskellige andre Zeolither fra Berufjord, kjøbte af Frøken Weywadt. 4) Forskellige Zeolither fra Færøerne, forærede af Overlærer Bergh i Thorshavn. 5) Ved Inspektør Krarup-Smith i Godhavn kjøbt et 40 Pd. vægtigt Stykke gedigent Jærn fra Ovikaf. 6) Turmalin-Krystaller, forærede af Distriktslæge Sørensen i Frederikshaab i Syd Grønland. 7) En Samling norske Mineralier, især Rutil og labradoriserende Orthoklas, kjøbt af Mineralhandler Gjethus i Suarum. 8) 100 Expl. krystalliseret Leukophan, Melinophan, Thorit og Orangit, fire meget sjældne norske Mineralier, hvoraf Museet tidligere kun havde nogle yderst ubetydelige Fragmenter. De ere kjøbte af Gaardejerne Andersen og Nilssen i Nærheden af Langesund, det eneste Sted, hvor de

hidtil ere fundne. 9) En Samling Mineralier fra Norge, (Pyrochlor, Zirkon, Baringtonit, Akmit og Skapolith), Tyrol og Sicilien fra Dr. phil. C. M. Poulsen. 10) Fra Mineralhandler Schuchardt i Gørlitz 15 Glasmodeller af de berømteste store Diamater og en Samling til Dels nye Mineralier fra Ungarn, Sicilien og Nordamerika. 11) Fra Mineralhandler Wright i London Mineralier fortrinsvis fra England, som Ækivalent for gedigent Jærn fra Grønland (omtalt i Beretningen for 1875*). 12) Tvende større Krystaller af Beryl og Topas fra Ural samt Mineralier fra Tyskland og Ungarn (Diaphorit, Sternbergit og Antimon-sølv), erholdte ved Kjøb og Bytte fra Mineralhandler Pech i Berlin. 13) Fra Prof. Lawrence Smith i Louisville 4 Meteorstene og 4 Stk. Meteorjærn fra nord-amerikanske Fund, en Model af Meteorjærnet fra Dickson County og krystalliseret Durangit fra Mexico. 14) Fra Prof. Shepard i Massachusetts 36 sjældnere nord-amerikanske Mineralier, mest i mindre Format. 15) Gedigent Sølv og Chlorsølv fra Amerika, kjøbt af W. Rich.

A. Mindre Gaver ere modtagne fra Direktoratet for den grønlandske Handel (Kobbermalm og Asbest fra Holstenborg), nogle Mineralier fra Herlufsholm Skoles Samling, fra Kriminalretsassessor Hindenburg, Grosserer Knudtzon (Havnefjordit og Kiselsinter fra Island), Assistent Müller i Grønland, Justitsraad Riise, Carl Riise i Venezuela, Lieutenant Ritzau (Mineralier fra Utah) og Direktør Ph. Schou (Apatit fra Norge).

B. Den almindelig-geognostiske Samling. 1) 15 Planteforsteninger fra Kulformationen ved Skromberga i Skaane, forærede af Ingeniør Rygaard. 2) 16 kambriske og siluriske Forsteninger fra Vestergötland, forærede af Dr. Linnarsson. 3) 300 Arter af Forsteninger fra Red crag, Eocæn- og Silur-formationen i England, forærede Museet af Mr. C. Bock i Grimsby. 4) 406 Arter af Tertiærforsteninger fra Wien, sendte fra Telegrafdirektør, Dr. Lasard i Berlin. 5) En Samling af Tertiærforsteninger fra Pariserbækkenet, for største Delen bestemte af Deshayes, kjøbte af Kand. J. Collin. 6) Bjergarter fra Italien, Tyskland og Ural, forærede af Dr. Cohen i Heidelberg. — Mindre Gaver ere modtagne fra Direktør Frederiksen, Dr. Nathorst og Kjøbmand Steincke.

C. Den dansk-geognostiske Samling. 1) Forsteninger fra Andrarumskalken ved Ølenaa paa Bornholm, indsamlede til Museet af Fabrikbestyrer Andersen. Deriblandt fandtes Paradoxides Pingelii og Elyx laticeps, der hidtil kun ere fundne i et Par Exemplarer. 2) Fra en mindre geognostisk Udflygt i Foraaret hjembragte jeg en Samling bornholmske Bjergarter til Skolesamlinger. 3) Fra Etatsraad Steenstrup modtaget c. 50 Arter i 1072 Exempl. af Faxekalk-Forsteninger. 4) Kjøbt af C. Jensen i Faxe 27 Arter (220 Expl.) af Faxekalk-Forsteninger. 5) Kjøbt af Brudbestyrer Lindhard 21 Arter (94 Expl.) af Faxekalk-Forsteninger. 6) Sjældnere Kridtforsteninger (Ammonites og Nautilus) fra det nordlige Jylland, modtagne fra stud med. Heckscher. 7) En Samling Grønsandsten fra Lellinge og Omegn, indsamlede ved en Undersøgelse af Museets Bestyrer. Resultaterne ere meddelte i „Videnskabelige Meddelelser“ fra den Naturhistoriske Forening i Aargangen 1876. 8) Rav fra Lolland og Jylland, foræret af Lærer Boech, Forstander Jensen og Bogholder Thomsen, samt end videre kjøbt et Stykke Rav

* Univ. Aarb. 1875.—76 S. 176 ff.

fra Sjælland. 9) Rullesten fra Omegnen af Frederikshavn, bestemte af Prof. Kjerulf i Christiania. Denne Samling er foræret af Pastor Deichman-Branth og omtalt i hans Afhandling: „Hvorfra og hvorledes ere Stenene i det nordlige Jylland komne?“ 10) 97 Planteforsteninger fra Ritenbenks Kulbrud og Unartok ved Waigattet, indsamlede efter Assistent Steenstrups Anvisning af Udligger Jørgensen, og af ham forærede til Museet. 11) 72 Forsteninger af Planter og Bløddyr fra Waigattet og Umanaksfjord, forærede af Distriktslæge Pfaff.

Mindre Gaver ere modtagne fra Justitsraad Bech, Lærer Bech, Forpagter Borries, Mekanikus Bruun, Kand. Collin, Kand. Hallas, Herlufsholm Skoles Samling, Kand. Jensen, Toldforvalter Masorsky, Fabrikant Ottesen, Inspektør Petersen, Dr. phil. Poulsen, Ingeniør Simoni, Baronesse Stampe, Etatsraad Steenstrup, Proprietær Zachariæ og Boreprøver fra Overlærer K. Høyer, Proprietær Møller og Distriktslæge Mathiesen.

Af Doubletsamlingen er afgivet: 1) 25 sjældnere Mineralier fra Grønland og Færøerne til Dr. phil. C. M. Poulsen (Ækvivalent for den heri under A. 9 nævnte Samling). 2) Brachiopoder fra den bornholmske Alunskifer til Dr. Linnarsson i Stockholm. 3) 31 islandske og grønlandske Mineralier til Prof. Scott i London. 4) 158 Expl. af norske, islandske, færøiske og grønlandske Mineralier til Telegrafdirektør, Dr. Lasard i Berlin (Ækvivalent for den heri under B. 4, omtalte Samling). 5) 205 Expl. af islandske og grønlandske Mineralier til Dr. Schuchardt i Gørlitz (Ækvivalent for den under A. 10 nævnte Samling). 6) 55 Expl. af islandske og grønlandske Mineralier til Mineralhandler Pech i Berlin (til Dels Ækvivalent for den under A. 12 nævnte Samling). 7) 2 Diamanter fra Cap og 1 Stykke gedigent Jærn fra Grønland til Mineralsamlingen i Universitetets kemiske Laboratorium. 8) Forskjellige Mineralier og Bjergarter til Supplering af Samlingerne paa den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Metropolitanskolen og Herlufsholm Skole. 9) 42 Forsteninger og Stenarter fra alle Formationer paa Bornholm til Sorø Akademis Mineralsamling. 10) Undervisningssamlinger til følgende Skoler: a) Ordrup Havebrugsskole. . . . 123 Expl. Mineralier, Bjergarter og Forsteninger, b) Odense theoretiske Landvæsensinstitut 130 Expl. do. c) Skelund Folkehøjskole. . . 121 Expl. do., d) Aalborg tekniske Skole. . . 53 Expl. Mineralier.

Palæontologen Dr. Linnarsson i Stockholm har i dette Aar haft til Laans alle de af mig paa Bornholm indsamlede Brachiopoder fra Andrarumskalken og Alunskiferen til Sammenligning med de i Sverige forekommende. Samlingen er tilbage-sendt, efter at Dr. Linnarsson har afsluttet denne Undersøgelse og meddelt Resultaterne i „On the Brachiopoda of the Paradoxides beds“. I Novbr. fik ligeledes Dr. Nathorst i Stockholm til Laans 154 Expl. af Museets Planteforsteninger fra Høganæs til Brug ved en Bearbejdelse af den skaanske Kulformations Planter.

Bøger og Kort. Museets Haandbibliothek er blevet føreget med Fortsættelsen af d'Orbigny's Paléontologie Française (Terrains jurassiques) og Leonhard's Neues Jahrbuch für Mineralogie, Geologie und Palaeontologie, samt Rammelbergs Haaendbuch der Mineralchemie 1875 og Zittel, Handbuch der Palontologie 1876. Fra det kgl. Danske Videnskabernes Selskab har Museet modtaget Kortbladene Nr. 54—56 med tilhørende Beskrivelse, udgivne af „Sveriges geologiska Undersökning“; 4 af Generalstabens Kort over Jylland, og Geologische Karte der Provinz Preussen, Sect. 16.

Den store Betydning, som den optiske Undersøgelse af Mineralierne har faaet

i den nyere Tid, gjør det nødvendigt at være i Besiddelse af et særlig til dette Formaal konstrueret Instrument, og Museet har for nylig fra Mekanikus Fuess i Berlin modtaget det af ham efter Professor P. Groth's Anvisning forfærdigede Universalapparat.

Ligesom i det foregaaende Aar har Museet været aabent for Publikum 2 Timer ugentlig og Frekvensen har været noget i Tiltagende, idet det har været besøgt af 348 Personer (i Aaret 1875 af 218).

Efter Anmodning fra Ministeriet ledede jeg kort før min Afrejse til Island en geognostisk Ekursion paa Bornholm med 16 Skolelærere, der i Forvejen havde gennemgaaet et Kursus over Danmarks Jordbundsforhold.

5. Det kemiske Laboratorium.

(Professor J. Thomsen.)

Antallet af studerende.

	Medicinske studerende.	Farma- cevtiske studerende.	Poly- teknikere.	Andre studerende.	I alt	
					studerende.	Antal af ugentlige Arbejdsdage.
Høstsemestret 1876	46	37	11	6	100	350
Vaarsemestret 1877	54	38	6	3	101	363

I Gjennemsnit har altsaa hver studerende arbejdet i Laboratoriet i 3,53 Dage. Laboratoriet har ligesom tidligere været aabent for de studerende 4 Dage hver Uge fra Kl. 12—3 og for videre gaaende hver Dag fra Kl. 10—3.

Antallet af Examina.

Praktisk Examen har været afholdt for følgende Antal af studerende.

	Lægevidenskabelig Forberedelsesexamen.	Farmaceutisk Examen.	Polyteknisk Examen.	Antallet af de praktiske Prøver.
Januar 1877	18	10	7	62
Juni 1877	22	27	„	103

Laboratoriets Virksomhed i videnskabelig Retning har været en Fortsættelse af dets tidligere; af Prof. J. Thomsens „Thermochemische Untersuchungen“ er i afvigte Aar fuldendt Afsnittene XXII—XXV, indeholdende Undersøgelserne over Nickel, Kobalt, Tin, Platin, Palladium, Magnium, Calcium, Strontium og Barium, der ligesom de tidligere Afsnit ere offentliggjorte i „Journal für praktische Chemie“.

6. Det astronomiske Observatorium 1876—77.

(Professor Thiele.)

Ved Siden af Observationsøvelser, i hvilke i alt 4 studerende have taget

Del, er der med de vigtigere Instrumenter anstillet Iagttagelser til Prøve af Instrumenterne, hvorved det har vist sig, at en Række Forbedringer vil være nødvendig. Ellers er der kun anstillet faa og spredte Iagttagelser. Hr. cand. mag. Pechüle har fundet en ny Komet, som dog viste sig at være opdaget en Nat tidligere i Marseille. Instrumentsamlingen er ikke forøget med væsentligt. Bogsamlingen har som sædvanlig modtaget en Del Gaver fra udenlandske Personer og Instituter, mest Fortsættelser af Observationssamlinger. For saa vidt muligt at raade Bod paa de Ulemper, som Observatoriets Beliggenhed i Byen medfører, og som navnlig ere blevne trykkende efter Voldens Sløjfning og Bebyggelsen af Kvarteret Sydvest for botanisk Have, er der gjort forskjellige Skridt, som have fundet en paaskjønnelsesværdig Imødekommen fra paagjældende Avtoriteters Side. Navnlig har Kjøbenhavns Magistrat overladt Observatoriet Pakkeskraaningene ned mod Østervoldgade til Leje paa særdeles liberale Betingelser. Dette Jordstykke er derefter blevet indhegnet og beplantet med stedsegrønne Træer*).

7. Den farmakologiske Samling 1876—77.

(Professor Warncke.)

Samlingen har stadig været benyttet saa vel af medicinske som farmaceutiske studerende, i det hele i et Antal af over 90. Flere Farmacevter, der agte at drive deres Studium videre, have fra den erholdt Præparater til mikroskopisk Undersøgelse. Ligesom tidligere skylder Samlingen ogsaa i Aar Apotheker Madsens Velvilje Erhvervelsen af flere, til Dels sjældne Droguer, hvoriblandt skal nævnes: Cortex Coto, Paracotoïn, Radix Scammonia, Resina Scammonia artificialis, Aro-roba o. fl.

8. Det pathologiske Museum 1876—77.

(Lektor Lange.)

Museet har i 1876—77 haft sin sædvanlige Indtægt af Kr. 660 af hvilke Kr. 60 ere anvendte efter Bestemmelsen til Museets Offentlighed (ved Prosektor, Dr. Dahl). Resten af Beløbet er dels medgaaet til den lavere Betjening og Renholdelse samt Budløn (Kr. 153,82), dels til Haandværksarbejde paa Inventariet (Kr. 96,90), dels til Instrumenter (Kr. 11,50) og dels endelig til Glas, Brændevin og Kemikalia til Præparaters Opbevaring (Kr. 337,76).

I Aarets Løb er der forfærdiget talrige pathologisk-anatomiske Præparater til Indlemmelse i Museet eller til Brug ved Undervisningen. Desuden er der udfoldet en meget betydelig Virksomhed med Undersøgelse af pathologiske Gjenstande, der fra de forskjellige Hospitaler og fra Læger hele Landet over indsendes til Museet med Begjæring om Oplysning om deres Natur og Beskaffenhed.

IX. Universitetets Forhold udad til.

Universitetet i Upsala tilstillede i Maj Maaned 1877 Kjøbenhavns Universitet en Indbydelse til ved Repræsentanter at overvære dets Jubelfest den 5. Sept. 1877. Efter

*) Se foran S. 101 ff.